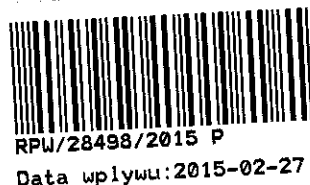

**DYREKTOR
URZĘDU KONTROLI SKARB
W ZIELONEJ GÓRZE**

zp., dnia 26 lutego 2015 r.

WPLYNEŁO
CELARNIA OGÓLNA
do Urzędu Wojewódzkiego

2015-02-27

RPW/28498/15
Łość zał. ....

UKS0891/W2BE/721/4/14/11/699

**Lubuski Urząd Wojewódzki
w Gorzowie Wlkp.
ul. Jagiellończyka 8
66-400 Gorzów Wlkp.**

Dotyczy: audyt systemu EWT

W związku z przeprowadzonym, na podstawie upoważnienia Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej nr MF-DO-PWT-PL_BB-445/2014 z dnia 07.11.2014 roku, audytem systemu zarządzania i kontroli w ramach Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej Polska (Województwo Lubuskie) - Brandenburgia 2007 - 2013, przekazuję *Podsumowanie ustaleń* dokonanych w Lubuskim Urzędzie Wojewódzkim - Kontrolera I stopnia.

Jednocześnie informuję, że w terminie 14 dni od dnia doręczenia niniejszego *Podsumowania* można wypowiedzieć się co do treści ustaleń w nim zawartych.

z up. DYREKTORA
URZĘDU KONTROLI SKARBOWEJ
w ZIELONEJ GÓRZE
[Signature]
mgr Iwona Paciorek
WICEDYREKTOR

Kontrola
Skarbowa

Podsumowanie ustaleń u Kontrolera I stopnia (Wojewoda Lubuski) w ramach prowadzonego audytu systemu zarządzania i kontroli Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej Polska (Województwo Lubuskie) – Brandenburgia 2007-2013 w ramach „Europejskiej Współpracy Terytorialnej”

UKS0891/W2BE/721/4/14/10/606

**Podsumowanie ustaleń stwierdzonych u Kontrolera I stopnia
(Wojewoda Lubuski)
w ramach prowadzonego audytu systemu zarządzania i kontroli
Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej Polska
(Województwo Lubuskie) – Brandenburgia 2007-2013 w ramach
„Europejskiej Współpracy Terytorialnej”**

Gorzów Wlkp. 23.02.2015 r.

Czynności audytowe u Kontrolera I stopnia (Wojewoda Lubuski – Wydział Programów Europejskich i Rządowych w Lubuskim Urzędzie Wojewódzkim) zostały przeprowadzone przez inspektora i pracownika Urzędu Kontroli Skarbowej w Zielonej Górze i dotyczyły następujących obszarów:

1. **Jasnego zdefiniowania, przydziału i podziału funkcji pomiędzy oraz wewnątrz instytucji pośredniczących (spełnienie wymagań określonych w art. 58 a), b), e), 59.2, 59.3, 60 rozporządzenia 1083/2006 i art. 12, 13.5 i 22 b) rozporządzenia 1828/2006).**

Zagadnienie nie objęte zakresem audytu realizowanym u Kontrolera I stopnia.

2. **Posiadania adekwatnych procedur wyboru projektów (spełnienie wymagań określonych w art. 60 a) i art. 65 a) rozporządzenia 1083/2006 i art. 5 i art. 13.1 rozporządzenia 1828/2006).**

Zagadnienie nie objęte zakresem audytu realizowanym u Kontrolera I stopnia.

3. **Posiadania procedur zapewniających adekwatne informacje beneficjentom i posiadania strategii w celu pomocy beneficjentom (spełnienie wymagań określonych w art. 60 rozporządzenia 1083/2006 i art. 13 rozporządzenia 1828/2006).**

Zagadnienie nie objęte zakresem audytu realizowanym u Kontrolera I stopnia.

4. **Posiadanie procedur zapewniających adekwatne kontrole zarządcze (spełnienie wymagań określonych w art. 60 b), g) rozporządzenia 1083/2006 art. 13.2-13.4 rozporządzenia 1828/2006).**

W badanym obszarze czynności audytowe dotyczyły sprawdzenia, czy:

- istnieją pisemne procedury i odpowiednie listy sprawdzające w celu wykrycia wszelkich niezgodności;
- kontrole administracyjne dotyczące wydatków w poszczególnych poświadczeniach zostały ukończone przed certyfikacją wydatków;
- wszystkie wnioski o płatność przedłożone przez beneficjentów podlegały kontrolom administracyjnym, w trakcie których sprawdzano zarówno wnioski, jak i odpowiadającą dokumentację wspierającą;
- kontrole na miejscu zostały wykonane wtedy, gdy projekt był zaawansowany w odniesieniu do postępu fizycznego i finansowego;
- przechowywane są dowody: kontroli administracyjnych oraz kontroli na miejscu, włączając zakres pracy i ustalenia, czynności follow-up w zakresie wykrytych nieprawidłowości;
- w przypadku gdy kontrole na miejscu były wystarczające, próba operacji oparta została na adekwatnej analizie ryzyka, a dokumenty robocze pozwalają na identyfikację wybranych transakcji, opis metody próbkowania oraz zapewniają przegląd wniosków i wykrytych niezgodności.

W badanym obszarze czynnościami audytowymi objęto:

- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1080/2006 z dnia 05 lipca 2006r.,
- Rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006r.,
- Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1828/2006 z dnia 8 grudnia 2006r.,
- Instrukcja Wykonawcza Kontroli I stopnia Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej Polska (Województwo Lubuskie) - Brandenburgia 2007-2013 w ramach "Europejskiej Współpracy Terytorialnej",
- Wytyczne w zakresie kontroli pierwszego stopnia w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Polska (Województwo Lubuskie) – Brandenburgia 2007-2013 zatwierdzone przez MMR (wersja z 16.07.2013r.),
- Roczne Plany Kontroli (na miejscu realizacji projektu) na lata 2012, 2013, 2014 (uwzględniające dokonane aktualizacje),
- Zestawienia realizacji kontroli na miejscu sporządzane przez Kontrolera za lata 2012, 2013, 2014 (w wersjach półrocznych),
- Tabela monitorująca stan wdrożenia zaleceń z audytów systemu (wersja: 4)

- Raporty z postępu realizacji projektów, Listy sprawdzające do kontroli administracyjnej, Listy sprawdzające kontroli ex post zamówień publicznych, Certyfikaty dotyczące projektów:
  - > Raport z postępu realizacji projektu (pośredni) nr WTBR.02.01.00-54-014/11-5, Certyfikat z dnia 31.10.2014r., wydatki scertyfikowane 7.730,17 euro,
  - > Raport z postępu realizacji projektu (pośredni) nr WTBR.02.02.00-08-003/10-11, Certyfikat z dnia 08.08.2014r., wydatki scertyfikowane 13.728,03 euro,
  - > Raport z postępu realizacji projektu nr (pośredni) WTBR.02.02.00-52-007/11-6, Certyfikat z dnia 18.08.2014r., wydatki scertyfikowane 433,51 euro,
  - > Raport z postępu realizacji projektu nr (pośredni) WTBR.02.03.00-08-008/10-9, Certyfikat z dnia 24.09.2014r., wydatki scertyfikowane 22.161,44 euro,
  - > Raport z postępu realizacji projektu (pośredni) nr WTBR.03.01.00-54-018/10-3, Certyfikat z dnia 07.07.2014r., wydatki scertyfikowane 7.611,20 euro,
  - > Raport końcowy nr WTBR.01.01.00-52-050/10-6, Certyfikat z dnia 25.09.2014r., wydatki kwalifikowalne scertyfikowane 1.717,23 euro,
  - > Raport końcowy nr WTBR.03.01.00-08-020/10-08, Certyfikat z dnia 31.10.2014r., wydatki scertyfikowane 735.562,57 euro,
  - > Raport końcowy nr WTBR.02.02.00-08-001/09-11, Certyfikat z dnia 24.01.2013r., wydatki scertyfikowane 8.596,55 euro,
  - > Raport końcowy nr WTBR.02.01.00-54-003/08-10, Certyfikat z dnia 25.09.2012r., wydatki scertyfikowane 18.691,44 euro,
  - > Raport końcowy nr WTBR.02.01.00-08-004/08-10, Certyfikat z dnia 27.03.2012r., wydatki kwalifikowalne scertyfikowane 3.547,91 euro,

-Dokumentacje z kontroli projektów na miejscu realizacji:

- > nr WTBR.03.01.00-52-019/09 tytuł: Stworzenie infrastrukturalnych i instytucjonalnych warunków ramowych dla transgranicznej współpracy szkół i „mostu edukacyjnego” pomiędzy Gimnazjum Und Oberschule im Stift Neuzelle a Europejskim Gimnazjum Społecznym dr Rahn i Społecznym Liceum Ogólnokształcącym Szkoła Przedsiębiorczości w Zielonej Górze.
- > nr WTBR.03.01.00-54-017/10 tytuł: Młodzież polska i niemiecka tworzy nowoczesne oferty turystyczne dla wzmacniania gospodarki regionalnej w Euroregionie Sprewa-Nysa-Bóbr – Partner projektu: Zespół Szkół Ekologicznych ul. Francuska 25A Zielona Góra.

> nr WTBR.03.01.00-54-017/10 tytuł: Młodzież polska i niemiecka tworzy nowoczesne oferty turystyczne dla wzmacniania gospodarki regionalnej w Euroregionie Sprewa-Nysa-Bóbr – Partner projektu: Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych ul. Szkolna 1 Krosno Odrzańskie.

> nr WTBR.03.01.00-54-017/10 tytuł: Młodzież polska i niemiecka tworzy nowoczesne oferty turystyczne dla wzmacniania gospodarki regionalnej w Euroregionie Sprewa-Nysa-Bóbr – Partner projektu: Zespół Szkół Ogólnokształcących Pl. Orłat Lwowskich 4 Żagań.

> nr WTBR.03.01.00-54-018/10 tytuł: Dolne Łużyce i południowa część Województwa Lubuskiego krajobraz kulturowy centrum Europy.

-Dokumentacje projektów, w których Kontroler ustalił wydatki niekwalifikowalne po ich wcześniejszym poświadczeniu:

> Projekt nr WTBR.03.01.00-52-019/09, tytuł: Stworzenie infrastrukturalnych i instytucjonalnych warunków ramowych dla transgranicznej współpracy szkół i „mostu edukacyjnego” pomiędzy Gimnasium Und Oberschule im Stift Neuzelle a Europejskim Gimnazjum Społecznym dr Rahn i Społecznym Liceum Ogólnokształcącym Szkoła Przedsiębiorczości w Zielonej Górze, (partner polski: Europejska Fundacja Oświaty i Kultury w Zielonej Górze)

> Projekt nr WTBR.03.02.00-08-010/11, tytuł: Fundusz Małych Projektów i Projekty Sieciowe w Euroregionie Pro Europa Viadrina 2012-2015.

Wykonane testy:

1. Ustalenie czy w przypadku Raportów (wniosków o płatność), dla których LUW zakończył weryfikacje, dokonano tych weryfikacji przy zastosowaniu list sprawdzających określonych w procedurach oraz czy powyższe weryfikacje zostały przeprowadzone prawidłowo.
2. Ustalenie czy w przypadku projektów zakończonych, przeprowadzana jest po złożeniu przez beneficjenta Raportu (wniosku o płatność końcową), przed akceptacją tego Raportu (wniosku) i ostatecznym rozliczeniem projektu, kontrola na zakończenie projektu zgodnie z wytycznymi/procedurami.
3. Ustalenie czy wszystkie Certyfikaty (poświadczenia i deklaracje wydatków) składane przez LUW dotyczą wyłącznie sprawdzonych i zatwierdzonych (pozytywnie ocenionych) Raportów (wniosków o płatność).
4. Ustalenie czy wszystkie złożone w LUW Raporty z postępu realizacji projektu (wnioski o płatność) oraz związana z nimi dokumentacja wspierająca podlegają kontroli administracyjnej.
5. Ustalenie czy wybrane do kontroli na miejscu projekty były zaawansowane finansowo-rzeczowo w stopniu wystarczającym do przeprowadzenia kontroli na miejscu.
6. Ustalenie czy dokumentacja dotycząca kontroli administracyjnych i kontroli na miejscu zawiera wystarczające informacje odnośnie zakresu, wykonanych prac, dokonanych ustaleń, a także przeprowadzonych czynności follow-up.

7. Ustalenie czy w przypadku wykrycia nieprawidłowości finansowych, rejestrowana jest kwota do odzyskania i/lub rejestrowana kwota została już odzyskana oraz czy podejmowane są odpowiednie działania naprawcze (pomniejszenie deklaracji wydatków do IC, KE).
8. Ustalenie czy kontrole zaplanowane w Rocznym Planie Kontroli na 2012r., 2013r., 2014r. zostały zrealizowane.
5. **Adekwatnej ścieżki audytu (art. 60 c), d), f), art. 90 rozporządzenia 1083/2006 i art. 15 rozporządzenia 1828/2006).**

Zagadnienie nie objęte zakresem audytu realizowanym u Kontrolera I stopnia.

6. **Wiarygodnych skomputeryzowanych systemów rachunkowości i księgowości, monitorowania i sprawozdawczości.**

Zagadnienie nie objęte zakresem audytu realizowanym u Kontrolera I stopnia.

7. **Właściwych działań zapobiegawczych i korygujących w sytuacji wykrycia błędów systemowych przez Instytucję Audytową (art. 62.1 rozporządzenia 1083/2006 i art. 16.3 rozporządzenia 1828/2006).**

Zagadnienie podlegać będzie weryfikacji w 2 etapie audytu.

W wyniku przeprowadzonych powyższych czynności ustalono, że:

1. **Jasne zdefiniowanie, przydział i podział funkcji pomiędzy oraz wewnątrz instytucji zarządzającej/instytucji pośredniczących (art. 58 a), b), e), 59.2, 59.3, 60 rozporządzenia 1083/2006 i art. 12, 13.5 i 22 b) rozporządzenia 1828/2006**

Zagadnienie nie objęte zakresem audytu realizowanym u Kontrolera I stopnia.

2. **Adekwatne procedury wyboru transakcji do badania (art. 60 a) i art. 65 a) rozporządzenia 1083/2006 i art. 5 i art. 13.1 rozporządzenia 1828/2006)**

Zagadnienie nie objęte zakresem audytu realizowanym u Kontrolera I stopnia.

3. **Adekwatne informacje i strategia w celu pomocy beneficjentom (art. 60 rozporządzenia 1083/2006 i art. 13 rozporządzenia 1828/2006)**

Zagadnienie nie objęte zakresem audytu realizowanym u Kontrolera I stopnia.

4. **Adekwatne kontrole zarządcze (art. 60 b), g) rozporządzenia 1083/2006 art. 13.2-13.4 rozporządzenia 1828/2006)**

W zakresie sprawdzenia czy istnieją pisemne procedury i odpowiednie listy sprawdzające w celu wykrycia wszelkich niezgodności, ustalono:

Procedury weryfikacyjne Raportów z postępu realizacji projektów / Raportów końcowych (Wniosek o płatność) Kontroler rozpoczyna po dostarczeniu przez beneficjenta raportującego dokumentacji raportowej obejmującej w szczególności podstawowy formularz raportu, zestawienie dokumentacji deklarowanych wydatków, źródłowe dokumenty kosztowe (faktury, dokumenty o równoważnej wartości dowodowej), potwierdzenia dokonanych zapłat. Podstawową dokumentację z weryfikacji stanowią listy sprawdzające i informacje pokontrolne. Wzory przedmiotowych dokumentów zawarte zostały w załącznikach do Wytycznych w zakresie kontroli pierwszego stopnia w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Polska (Województwo Lubuskie) – Brandenburgia 2007-2013):

- Lista sprawdzająca dla kontroli administracyjnej (zał. nr 1),
- Lista sprawdzająca do kontroli projektu na miejscu (zał. nr 2),
- Lista sprawdzająca do kontroli ex-ante zamówień publicznych (zał. nr 9),
- Lista sprawdzająca do kontroli ex-post zamówień publicznych (zał. nr 10),
- Informacja pokontrolna z kontroli na miejscu i kontroli następczej (zał. nr 7 i 11)

Kontrolom administracyjnym podlega 100% Raportów z realizacji projektu. Na podstawie załączonego do Raportu zestawienia wydatków Kontroler dobiera próbę wydatków do kontroli (w przypadku gdy zestawienie obejmuje mniej niż 5 pozycji sprawdzane są wszystkie wydatki). Podstawowa próba wydatków wybierana jest w sposób losowy i obejmuje minimum 10% pozycji w zestawieniu. W przypadku projektów małych i sieciowych Kontroler dobiera losowo próbę minimum 5% tych projektów i weryfikuje 100% wydatków.

Istotą kontroli administracyjnej jest:

- potwierdzenie rzetelności dokumentacji dotyczącej deklarowanych wydatków,
- potwierdzenie dokonania zapłat,
- potwierdzenie dokonania odbiorów prac (dostaw),
- potwierdzenie zgodności wydatków z wymogami zamówień publicznych,
- potwierdzenie zgodności wydatków z zatwierdzonym planem finansowym,
- potwierdzenie zgodności postępu rzeczowego z deklarowanym poziomem wydatków.

Weryfikacja w/w zagadnień dokonywana jest w oparciu o Listę sprawdzającą do kontroli administracyjnej. Po zakończeniu czynności weryfikacyjnych Kontroler wystawia Certyfikat kontroli pierwszego stopnia, w którym określa kwotę wydatków uznanych za kwalifikowalne, kwotę wydatków niescertyfikowanych (w tym wydatków uznanych ostatecznie za niekwalifikowalne) oraz kwotę wydatków wymagających dalszych wyjaśnień.

Kontrole na miejscu realizacji projektów obejmują kontrole w trakcie realizacji, kontrole po zakończeniu realizacji oraz wizyty monitorujące. Kontrolom na miejscu w trakcie realizacji projektów podlega min. 5% liczby projektów. Kontrolom na miejscu po zakończeniu realizacji podlega 100% projektów obejmujących roboty budowlane i dostawy oraz minimum 5% projektów miękkich. Wizyty monitorujące dotyczą w zasadzie projektów miękkich i obejmują min. 5% tych projektów. W odniesieniu do projektów małych i sieciowych Kontroler przeprowadza po zakończeniu ich realizacji kontrole na miejscu dla minimum 5% tych projektów. Lista sprawdzająca do kontroli projektu na miejscu obejmuje zagadnienia dotyczące:

- wykonania działań zaplanowanych w projekcie
- osiągnięcia zakładanych wskaźników
- ewidencji księgowej
- zakupów środków trwałych
- wyjazdów służbowych
- zatrudnienia ekspertów zewnętrznych

- kosztów zatrudnienia pracowników
- przestrzegania obowiązków w zakresie informacji i promocji
- kosztów administracyjnych
- kwalifikowalności podatku VAT /(przychody w projekcie)
- przestrzegania zasad ochrony środowiska
- weryfikacji zaistnienia pomocy publicznej
- przestrzegania zasad równości szans
- prawidłowości nabywania dostaw/usług/robót nie podlegających przepisom ustawy Prawo zamówień publicznych
- kryteriów kwalifikowalności wydatków
- weryfikacji dokumentów poświadczonych przez Euroregion
- procesu weryfikacji raportu z postępu realizacji projektów
- procesu kontroli przeprowadzonych przez Euroregion.

Kontrole zamówień publicznych ex-ante stanowią w istocie działania doradcze obejmujące sprawdzenie dokumentów dotyczących zamówień publicznych przekazanych Kontrolerowi przez beneficjenta przed rozpoczęciem postępowań o udzielenie zamówienia publicznego. Lista sprawdzająca do kontroli ex-ante zamówień publicznych obejmuje zagadnienia:

- rodzaj zamówienia publicznego,
- wartość zamówienia publicznego,
- tryb zamówienia publicznego,
- opis przedmiotu zamówienia publicznego / SIWZ,
- dokumentacja postępowania,
- kwalifikowalność.

Kontrole zamówień publicznych ex post co do zasady odbywają się w trakcie kontroli administracyjnych. Listy sprawdzające do kontroli ex-post zamówień publicznych obejmują następujące zagadnienia:

- poprawność formalna postępowania,
- komisja przetargowa,
- rodzaj zamówienia publicznego,
- wartość zamówienia publicznego,
- tryb postępowania,
- ogłoszenia,
- opis przedmiotu zamówienia publicznego / SIWZ,
- procedury wyłonienia wykonawcy,
- wybór najkorzystniejszej oferty,
- środki ochrony prawnej,
- zawarcie umowy z wykonawcą,
- wykonanie kontraktu.

Przytoczony i scharakteryzowany wyżej zakres procedur kontrolnych realizowanych przez Kontrolera stanowi podstawę oceny, że działania kontrolne zapewniają weryfikację przebiegu realizacyjnego projektów i wykrycie ewentualnych nieprawidłowości w następujących obszarach :

- a/ poprawność wniosku o płatność (etap – kontrola administracyjna),
- b/ okres, w którym wydatek jest kwalifikowalny (etap – kontrola administracyjna, kontrola na miejscu),

- c/ zgodność z zatwierdzonym projektem, uzyskanie zakładanych celów i wskaźników rzeczowo-finansowych, (etap – kontrola administracyjna, kontrola na miejscu),
- d/ poziom finansowania, przychody projektu (etap – kontrola administracyjna, kontrola na miejscu),
- e/ zgodność z krajowymi i unijnymi zasadami kwalifikowalności (etap – kontrola administracyjna, kontrola na miejscu),
- f/ kwalifikowalność wydatków z uwzględnieniem podatku VAT (etap – kontrola administracyjna, kontrola na miejscu),
- g/ kwalifikowalność wydatków w projektach generujących przychody (etap – kontrola administracyjna, kontrola na miejscu),
- h/ zgodność z zasadami: pomocy publicznej, równości szans i niedyskryminacji, ochrony środowiska (etap – kontrola administracyjna, kontrola na miejscu),
- i/ zgodność z krajowymi i unijnymi zasadami zamówień publicznych (etap – kontrola ex-ante, kontrola ex-post, kontrola na miejscu),
- j/ stan wdrożenia projektu, w tym postęp rzeczowy i zgodność z warunkami umowy o dofinansowanie (etap – kontrola administracyjna, kontrola na miejscu),
- k/ krajowe i unijne zasady promocji (etap – kontrola na miejscu),
- l/ poprawność dokumentów wspierających i istnienie adekwatnej ścieżki audytu (etap – kontrola administracyjna, kontrola na miejscu),
- m/ wyłączenie możliwości równoległego finansowania wydatków z innych programów wspólnotowych lub krajowych lub w ramach innych okresów programowania (etap – kontrola administracyjna, kontrola na miejscu).

W ramach przytoczonego wyżej ramowego zakresu zagadnień objętych działaniami weryfikacyjnymi badane są również zagadnienia szczegółowe, w tym:

- kwalifikowalność podatku VAT,
- wykonanie zakładanych celów,
- wykonanie wskaźników rzeczowych i finansowych,
- przychody w ramach projektu (wpływ ewentualnych przychodów na wielkość wydatków kwalifikowalnych).

W odniesieniu do zagadnienia „weryfikacja trwałości projektu” ustalono, że nie uległ zmianie stan stwierdzony w ramach poprzedniego audytu systemu scharakteryzowany w Arkuszu ustaleń nr PL_BR_AU_K_II_W4_K_10_1 z dnia 18.04.2014r. i Podsumowaniu ustaleń nr UKS0892/W2BE/721/2/14/4/606 z dnia 30.05.2014r. Ustalono wówczas co następuje:

Pismem nr DWT-IV-8243-(2)-1-MS/12 NK 53038/12 z dnia 26.04.2012r. Ministerstwo Rozwoju Regionalnego Departament Współpracy Terytorialnej (Instytucja Zarządzająca) poinformował Kontrolera pierwszego stopnia, iż w wyniku przeprowadzonych audytów systemów zarządzania i kontroli w programach EWT Instytucja Audytowa (UKS) sformułowała rekomendację dotyczącą konieczności opracowania procedury w zakresie badania trwałości projektu włączającej Kontrolera pierwszego stopnia w proces badania trwałości projektu. W ślad za niniejszym pismem przekazany został Kontrolerowi projekt procedury badania trwałości projektów w programach Europejskiej Współpracy Terytorialnej (wersja kwiecień 2012r.).

Kontroler w dniu 17.05.2012r. przekazał Instytucji Zarządzającej (na adres Michal.Stepniewski@mmr.gov.pl) uwagi do projektu procedury badania trwałości projektów w programach Europejskiej Współpracy Terytorialnej.

W piśmie nr FE-II.1610.3.2013.AG1 z dnia 05.07.2013r. Dyrektor Wydziału Zarządzania Funduszami Europejskimi w Lubuskim Urzędzie Wojewódzkim P. Sabina Ren

poinformowała Departament Współpracy Terytorialnej w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego, że Instytucja Audytowa (UKS) w audycie systemowym Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej Polska (województwo lubuskie) – Brandenburgia 2007-2013 przeprowadzonym w Lubuskim Urzędzie Wojewódzkim (Podsumowanie ustaleń z dnia 12.06.2013r.) ponownie wykazała brak procedur a w konsekwencji brak działań weryfikacyjnych w zakresie trwałości projektów.

W kolejnym audycie systemowym (Podsumowanie ustaleń nr UKS0892/W2BE/721/2/14/4/606 z dnia 30.05.2014r.) Instytucja Audytowa sformułowała rekomendację w brzmieniu „Zakończyć działania mające na celu uzgodnienie, zatwierdzenie i wprowadzenie do realizacji metodologii weryfikacji trwałości projektów.”

W ramach bieżącego audytu ustalono, że rekomendacja nie została zrealizowana i zakres działań weryfikacyjnych Kontrolera w dalszym ciągu nie obejmuje zagadnienia trwałości projektów.

W oparciu o przytoczone ustalenia Instytucja Audytowa **rekomenduje ostateczne uzgodnienie, zatwierdzenie i wprowadzenie do realizacji metodologii weryfikacji trwałości projektów.**

W ramach zagadnienia przeprowadzono testy, których wyniki przedstawiają się następująco:

Test 1:

Populacja stanowiąca podstawę wyboru próby do badania: raporty pośrednie z realizacji projektów certyfikowane w okresie od zakończenia poprzedniego audytu systemu (30.05.2014r.) do rozpoczęcia obecnego audytu (09.12.2014r.).

Badana próba: 5 losowo wybranych Raportów pośrednich z realizacji projektu (z populacji j.w.):

> Raport z postępu realizacji projektu nr WTBR.02.01.00-54-014/11-5, Certyfikat z dnia 31.10.2014r., wydatki kwalifikowalne scertyfikowane 7.730,17 euro, wydatki nie wymagały realizacji procedur ustawy pzp,

> Raport z postępu realizacji projektu nr WTBR.02.02.00-08-003/10-11, Certyfikat z dnia 08.08.2014r., wydatki scertyfikowane 13.728,03 euro, wydatki nie wymagały realizacji procedur ustawy pzp,

> Raport z postępu realizacji projektu nr WTBR.02.02.00-52-007/11-6, Certyfikat z dnia 18.08.2014r., wydatki scertyfikowane 433,51 euro, wydatki nie wymagały realizacji procedur ustawy pzp,

> Raport z postępu realizacji projektu nr WTBR.02.03.00-08-008/10-9, Certyfikat z dnia 24.09.2014r., wydatki scertyfikowane 22.161,44 euro, wydatki nie wymagały realizacji procedur ustawy pzp,

> Raport z postępu realizacji projektu nr WTBR.03.01.00-54-018/10-3, Certyfikat z dnia 07.07.2014r., wydatki scertyfikowane 7.611,20 euro, potwierdzono obowiązek realizacji procedur pzp w zakresie wydatków dotyczących:

- Dostawy tuszy i tonerów do urządzeń biurowych dla Uniwersytetu Zielonogórskiego” - zrealizowano postępowanie w trybie zapytania o cenę,
- Dostawy części i akcesoriów komputerowych - zrealizowano postępowanie w trybie przetargu nieograniczonego.

W stosunku do badanej próby Raportów (wydatków deklarowanych w Raportach) Kontroler nie prowadził czynności weryfikacyjnych zamówień w trybie ex ante mających charakter doradczy. (beneficjenci nie przekazywali Kontrolerowi żadnych dokumentów przed rozpoczęciem postępowań udzielania zamówień).

Weryfikowano natomiast w trybie ex post wydatki stanowiące konsekwencję udzielonych zamówień publicznych (listy sprawdzające). W przypadkach wydatków, do których nie mają zastosowania przepisy pzp Kontroler badał zgodność wydatków z zasadami programu oraz regulacjami wewnętrznymi beneficjentów a także celowość, gospodarność, legalność (zagadnienia ujęte w liście sprawdzającej do kontroli administracyjnej).

W odniesieniu do przeprowadzonych kontroli administracyjnych Raportów objętych próbą Audytujący potwierdzili następujący zakres zagadnień weryfikowanych w ramach „Listy sprawdzającej do kontroli administracyjnej” :

- a/ poprawność wniosku o płatność,
- b/ okres, w którym wydatek jest kwalifikowalny,
- c/ zgodność z zatwierdzonym projektem,
- d/ poziom finansowania,
- e/ zgodność z krajowymi i unijnymi zasadami kwalifikowalności,
- f/ kwalifikowalność wydatków, w tym podatku VAT,
- g/ kwalifikowalność wydatków w projektach generujących przychody,
- h/ zgodność z zasadami: pomocy publicznej, równości szans i niedyskryminacji, ochrony środowiska,
- i/ zgodność z krajowymi i unijnymi zasadami zamówień publicznych,
- j/ stan wdrożenia projektu, w tym postęp rzeczowy i zgodność z warunkami umowy o dofinansowanie,
- k/ krajowe i unijne zasady promocji,
- l/ poprawność dokumentów wspierających i istnienie adekwatnej ścieżki audytu
- m/ wyłączenie możliwości równoległego finansowania wydatków z innych programów wspólnotowych lub krajowych lub w ramach innych okresów programowania.

Dla badanej próby Raportów pośrednich audytujący powtórzyli czynności weryfikacyjne w zakresie kryteriów objętych Listami sprawdzającymi do kontroli administracyjnej oraz Listami sprawdzającymi do kontroli ex post zamówień publicznych (dla Raportów zawierających wydatki wynikające z udzielonych zamówień). Powtórzone weryfikacje w ujęciu wynikowym (w szczególności w odniesieniu do weryfikowanych wydatków kwalifikowalnych) są zgodne z wynikami weryfikacji przeprowadzonych przez Kontrolera, w tym potwierdzają również zasadność ustaleń Kontrolera stanowiących podstawę dokonanych korekt w stosunku do deklarowanych wydatków kwalifikowalnych.

Test 2:

Badana próba: 5 losowo wybranych Raportów końcowych z realizacji projektu, w tym wszystkie (2) Raporty scertyfikowane w okresie od zakończenia poprzedniego audytu systemu (30.05.2014r.) do rozpoczęcia obecnego audytu (09.12.2014r.) i 3 Raporty z okresu wcześniejszego:

> Raport końcowy nr WTBR.01.01.00-52-050/10-6, Certyfikat z dnia 25.09.2014r., wydatki kwalifikowalne scertyfikowane 1.717,23 euro, wydatki nie wymagały realizacji procedur ustawy pzp,

> Raport końcowy nr WTBR.03.01.00-08-020/10-08, Certyfikat z dnia 31.10.2014r., wydatki scertyfikowane 735.562,57 euro, potwierdzono obowiązek realizacji procedur pzp w zakresie wydatków dotyczących:

- Robót budowlanych (budowa przedszkola),
- Nadzoru inwestorskiego (budowa przedszkola),
- Zagospodarowania terenu przedszkola.

W stosunku do przedmiotowych postępowań udzielania zamówień Kontroler nie prowadził czynności weryfikacyjnych zamówień w trybie ex ante (beneficjenci nie przekazywali Kontrolerowi żadnych dokumentów przed rozpoczęciem procedur udzielania zamówień). Weryfikowano natomiast w trybie ex post wydatki stanowiące konsekwencję udzielonych zamówień publicznych.

> Raport końcowy nr WTBR.02.02.00-08-001/09-11, Certyfikat z dnia 24.01.2013r., wydatki scertyfikowane 8.596,55 euro, wydatki nie wymagały realizacji procedur ustawy pzp,

> Raport końcowy nr WTBR.02.01.00-54-003/08-10, Certyfikat z dnia 25.09.2012r., wydatki scertyfikowane 18.691,44 euro, wydatki nie wymagały realizacji procedur ustawy pzp,

> Raport końcowy nr WTBR.02.01.00-08-004/08-10, Certyfikat z dnia 27.03.2012r., wydatki scertyfikowane 3.547,91 euro, wydatki nie wymagały realizacji procedur ustawy pzp.

Dla badanej próby Raportów końcowych ustalono następującą chronologię (terminy) poszczególnych etapów postępowania weryfikacyjnego Raportów:

Nr Raportu	Data złożenia Raportu (wersja ostateczna)	Data kontroli na miejscu (na zakończenie projektu)	Data zakończenia (kontroli administracyjnej)	Data wystawienia Certyfikatu
WTBR.01.01.00-52-050/10-6	19.08.2014r.	22.08.2014r.	25.09.2014r.	25.09.2014r.
WTBR.03.01.00-08-020/10-08	18.06.2014r.	14.08.2014r.	31.10.2014r.	31.10.2014r.
WTBR.02.02.00-08-001/09-11	28.11.2012r.	14.12.2012r.	24.01.2013r.	24.01.2013r.
WTBR.02.01.00-54-003/08-10	01.06.2012r.	projekt „miękki”	25.09.2012r.	25.09.2012r.
WTBR.02.01.00-08-004/08-10	23.01.2012r.	projekt „miękki”	24.02.2012r.	27.03.2012r.

W ramach badanej próby Raportów końcowych z realizacji projektów potwierdzono, że procedury weryfikacyjne Raportów (kontrole na miejscu, kontrole administracyjne) zostały zrealizowane przed wydaniem Certyfikatów.

Ustalono również, że stosowana do weryfikacji Raportów końcowych Lista sprawdzająca obejmuje zagadnienia:

- kwalifikowalność podatku VAT,
- wykonanie zakładanych celów,
- wykonanie wskaźników rzeczowych i finansowych,
- przychody w ramach projektu.

W analizowanych Raportach końcowych beneficjenci nie deklarowali uzyskania przychodów. Uzyskania przychodów nie stwierdził również Kontroler w ramach weryfikacji Raportów. Nie wystąpiły tym samym przesłanki do korekt założeń finansowych w zakresie poziomów dofinansowania (wskaźników luki finansowej).

Dla badanej próby Raportów końcowych audytujący powtórzyli czynności weryfikacyjne w zakresie kryteriów objętych Listami sprawdzającymi do kontroli administracyjnej oraz Listami sprawdzającymi do kontroli ex post zamówień publicznych (dla Raportów uwzględniających wydatki wynikające z udzielonych zamówień).

Powtórzone weryfikacje w ujęciu wynikowym (w szczególności w odniesieniu do weryfikowanych wydatków kwalifikowalnych) są zgodne z wynikami weryfikacji przeprowadzonych przez Kontrolera, w tym potwierdzają zasadność ustaleń stanowiących podstawę dokonanych przez Kontrolera korekt w stosunku do deklarowanych wydatków kwalifikowalnych.

W zakresie sprawdzenia czy kontrole administracyjne dotyczące wydatków w poszczególnych poświadczeniach zostały ukończone przed certyfikacją wydatków, ustalono:

Procesy weryfikacyjne Raportów z realizacji projektów przeprowadzane przez Kontrolera regulują „Wytyczne w zakresie kontroli pierwszego stopnia w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Polska (Województwo Lubuskie) – Brandenburgia 2007-2013” (aktualna wersja z dnia 16.07.2013r.)

W Rozdziale 4 Wytycznych zatytułowanym „Proces weryfikacji wydatków” określone zostały rodzaje i zasady kontroli oraz dokumentacja kontrolna.

Zakres rodzajowy kontroli realizowanych przez Kontrolera w procesie weryfikacyjnym obejmuje:

- kontrole administracyjne,
- kontrole projektu na miejscu (w trakcie projektu, po zakończeniu projektu, wizyty monitorujące)
- kontrole zamówień publicznych (ex-ante, ex-post)
- kontrole doraźne,
- kontrole następne,
- kontrole projektów Pomocy Technicznej,
- kontrole kompletności i zgodności na zakończenie udziału beneficjenta w projekcie.

W odniesieniu do kontroli administracyjnej wydatków Wytyczne stanowią, że Kontroler podejmuje decyzję czy weryfikuje wszystkie wydatki czy na podstawie zestawienia dobiera próbę wydatków do kontroli. Podstawowa próba wydatków jest wybierana w sposób losowy i obejmuje minimum 10% pozycji zestawienia wydatków, nie mniej niż 5 pozycji (gdy zestawienie obejmuje mniej niż 5 pozycji, sprawdzane są wszystkie pozycje).

Analogiczny zakres czynności weryfikacyjnych przewidziany jest w Wytycznych do realizacji w Euroregionie pełniącym rolę Beneficjenta Wiodącego w stosunku do projektów małych i sieciowych realizowanych w ramach projektów parasolowych. Po przeprowadzeniu weryfikacji raportów składanych przez beneficjentów projektów małych i sieciowych Euroregion sporządza raport zbiorczy z postępu realizacji (wraz z zestawieniem faktur i dokumentów o równoważnej wartości) i przekazuje go do Kontrolera (bez dokumentów poświadczających wydatki).

W oparciu o zestawienie projektów objętych raportem zbiorczym Kontroler dobiera próbę projektów do kontroli administracyjnej (min. 5% liczby projektów małych i sieciowych). W wybranej próbie kontroli podlega 100% wydatków. Administracyjna kontrola projektu parasolowego przeprowadzana przez Kontrolera może zostać poszerzona o kontrolę na miejscu w Euroregionie.

Po zakończeniu procesu weryfikacyjnego Kontroler wystawia Certyfikat - potwierdzenie kontroli pierwszego stopnia, w którym wpisuje kwotę wydatków uznanych za kwalifikowalne, kwotę wydatków niescertyfikowanych, w tym uznanych ostatecznie za niekwalifikowalne oraz wymagających dalszych wyjaśnień.

Certyfikat przekazuje się Beneficjentowi (w tym Beneficjentowi Wiodącemu w projektach parasolowych) a jeden egzemplarz podlega archiwizacji w aktach sprawy.

W ramach zagadnienia przeprowadzono testy, których wyniki przedstawiają się następująco:

Test 1:

Populacja stanowiąca podstawę wyboru próby do badania: raporty z realizacji projektów certyfikowane w okresie od zakończenia poprzedniego audytu systemu (30.05.2014r.) do rozpoczęcia obecnego audytu (09.12.2014r.).

Badana próba: 5 losowo wybranych Raportów z realizacji projektu (z populacji j.w.):

- > Raport z postępu realizacji projektu nr WTBR.02.01.00-54-014/11-5, Certyfikat z dnia 31.10.2014r., wydatki scertyfikowane 7.730,17 euro,
- > Raport z postępu realizacji projektu nr WTBR.02.02.00-08-003/10-11, Certyfikat z dnia 08.08.2014r., wydatki scertyfikowane 13.728,03 euro,
- > Raport z postępu realizacji projektu nr WTBR.02.02.00-52-007/11-6, Certyfikat z dnia 18.08.2014r., wydatki scertyfikowane 433,51 euro,
- > Raport z postępu realizacji projektu nr WTBR.01.01.00-52-050/10-6, Certyfikat z dnia 25.09.2014r., wydatki scertyfikowane 1.717,23 euro,
- > Raport z postępu realizacji projektu nr WTBR.03.01.00-08-020/10-08, Certyfikat z dnia 31.10.2014r., wydatki scertyfikowane 735.562,57 euro.

Dla badanej próby Raportów z realizacji projektów ustalono następującą chronologię (terminy) poszczególnych etapów postępowania weryfikacyjnego Raportów:

Nr Raportu	Data złożenia Raportu (wersja ostateczna)	Data zakończenia kontroli administracyjnej	Data wystawienia Certyfikatu
WTBR.02.01.00-54-014/11-5	08.08.2014r.	31.10.2014r.	31.10.2014r.
WTBR.02.02.00-08-003/10-11	20.06.2014r.	08.08.2014r.	08.08.2014r.
WTBR.02.02.00-52-007/11-6	18.07.2014r.	08.08.2014r.	18.08.2014r.
WTBR.01.01.00-52-050/10-6	21.08.2014r.	25.09.2014r.	25.09.2014r.
WTBR.03.01.00-08-020/10-08	14.08.2014r.	31.10.2014r.	31.10.2014r.

W ramach badanej próby Raportów z realizacji projektów potwierdzono, że procedury weryfikacyjne Raportów (kontrole administracyjne) zostały zrealizowane przed ich uwzględnieniem w Certyfikatach – potwierdzeniach kontroli pierwszego stopnia.

W zakresie sprawdzenia czy wszystkie wnioski o płatność przedłożone przez beneficjentów podlegały kontrolom administracyjnym, w trakcie których sprawdzano zarówno wnioski, jak i odnośną dokumentację wspierającą, ustalono:

Procesy weryfikacyjne Raportów z realizacji projektów oraz zasady ich dokumentowania przytoczono i scharakteryzowano w ramach ustaleń dwóch poprzednich zagadnień. Z prezentowanych wcześniej ustaleń testowych wynika, że wszystkie badane Raporty z realizacji projektów (wnioski o płatność) podlegały kontroli administracyjnej.

Podstawowy element kontroli administracyjnych stanowiło sprawdzenie kwalifikowalności deklarowanych przez Beneficjentów wydatków kwalifikowalnych. W świetle aktualnych „Wytycznych w zakresie kontroli pierwszego stopnia w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Polska (Województwo Lubuskie) – Brandenburgia 2007-2013” (wersja z 16.07.2013r.), Kontroler podejmuje decyzję czy weryfikuje wszystkie wydatki czy na podstawie zestawienia wydatków załączonego do Raportu dobiera próbę wydatków do kontroli. Podstawowa próba wydatków jest wybierana w sposób losowy i obejmuje minimum 10% pozycji zestawienia wydatków, nie mniej niż 5 pozycji (gdy zestawienie obejmuje mniej niż 5 pozycji, sprawdzane są wszystkie pozycje). Wcześniejsza wersja Wytycznych (z dnia 27.07.2009r.) zakładała, że próba wydatków do kontroli powinna mieć wartość minimum 25% wartości wszystkich wydatków objętych zestawieniem (w tym minimum 10% musiały stanowić wydatki nie związane z zamówieniami publicznymi) i zawierać nie mniej niż 5 pozycji wydatków z zestawienia.

W ramach zagadnienia przeprowadzono test, którego wyniki przedstawiają się następująco:

Test 1:

Populacja stanowiąca podstawę wyboru próby do badania: raporty z realizacji projektów certyfikowane po zakończeniu poprzedniego audytu systemu (30.05.2014r.) do rozpoczęcia obecnego audytu (09.12.2014r.).

Badana próba: 5 losowo wybranych Raportów pośrednich z realizacji projektu (z populacji j.w.):

- > Raport z postępu realizacji projektu nr WTBR.02.01.00-54-014/11-00/2/05 Certyfikat z dnia 31.10.2014r.
- > Raport z postępu realizacji projektu nr WTBR.02.02.00-08-003/10/1/11 Certyfikat z dnia 08.08.2014r.
- > Raport z postępu realizacji projektu nr WTBR.02.03.00-08-008/10-00/1/09, Certyfikat z dnia 24.09.2014r.
- > Raport z postępu realizacji projektu nr WTBR.02.02.00-52-007/11-00/2/06, Certyfikat z dnia 18.08.2014r.
- > Raport z postępu realizacji projektu nr WTBR.03.01.00-54-018/10-00/2/03, Certyfikat z dnia 17.07.2014r.

W stosunku do badanej próby Raportów potwierdzono, że podlegały one kontroli administracyjnej w pełnym zakresie zagadnień objętych Listą sprawdzającą do kontroli administracyjnej.

Deklarowane w Raportach wydatki podlegały weryfikacji wg zasad adekwatnych do właściwych czasowo wersji „Wytycznych w zakresie kontroli pierwszego stopnia w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Polska (Województwo Lubuskie) – Brandenburgia 2007-2013” przytoczonych i scharakteryzowanych w ramach zagadnienia „*pisemne procedury i odpowiednie listy sprawdzające w celu wykrycia wszelkich niezgodności*”.

Potwierdzono również, że w ramach kontroli administracyjnych weryfikowana była dokumentacja wspierająca, w szczególności zestawienia deklarowanych wydatków, źródłowa dokumentacja kosztowa (faktury, rachunki), potwierdzenia płatności (przelewy), protokoły odbiorów.

W zakresie sprawdzenia czy kontrole na miejscu zostały wykonane wtedy, gdy projekt był zaawansowany w odniesieniu do postępu fizycznego i finansowego, ustalono:

W świetle obowiązujących „Wytocznych w zakresie kontroli pierwszego stopnia w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Polska (Województwo Lubuskie) – Brandenburgia 2007-2013 (wersja z dnia 16.07.2013r.) warianty kontroli na miejscu obejmują:

- kontrolę w trakcie realizacji projektu,
- kontrolę na zakończenie realizacji projektu,
- wizytę monitorującą.

W trakcie kontroli na miejscu weryfikacji podlega przede wszystkim:

- wykonanie działań przewidzianych we wniosku o dofinansowanie,
- realizacja zakładanych wskaźników projektu,
- kwalifikowalność deklarowanych wydatków,
- kwalifikowalność podatku VAT,
- prowadzenie ewidencji księgowej,
- realizacja kontraktów (podlegających i niepodlegających ustawie pzp),
- działania promocyjno-informacyjne,
- przestrzeganie zasad pomocy publicznej, ochrony środowiska, równości szans,
- archiwizacja dokumentacji projektowej.

Kontrola na miejscu w trakcie realizacji projektów dotyczy minimum:

- 5 % projektów obejmujących dostawy lub roboty budowlane,
- 5 % projektów miękkich lub obejmujących usługi.

Kontrola w trakcie realizacji projektu powinna być przeprowadzona po przedstawieniu przez beneficjenta do poświadczenia wydatków obejmujących łącznie kwotę przynajmniej 25% wydatków przewidzianych do poniesienia przez beneficjenta w ramach projektu. Wyboru projektów do kontroli dokonuje Kontroler na podstawie „Metodologii doboru projektów do kontroli na miejscu” stanowiącej Załącznik nr 3 do „Wytocznych w zakresie kontroli pierwszego stopnia w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Polska (Województwo Lubuskie) – Brandenburgia 2007-2013”. Metodologia wyboru polega na analizie czynników ryzyka z uwzględnieniem priorytetu Kontrolera. Czynniki ryzyka i priorytet Kontrolera wartościowane są według następujących wielkości czynników ryzyka i ich wag:

- rodzaj beneficjenta – wielkość czynnika od 1 do 4, waga 0,3
- złożoność projektu (ilość partnerów) – wielkość czynnika 1 – 4, waga 0,2
- wielkość wkładu EFRR – wielkość czynnika 1 – 4, waga 0,2
- nieprawidłowości (w toku realizacji) – wielkość czynnika 1 – 4, waga 0,2
- priorytet Kontrolera (profesjonalny osąd) – wielkość czynnika 1 – 4, waga 0,1

Wyniki kalkulacji poziomów ryzyka w postaci sumy iloczynów (wielkość czynnika ryzyka x waga) określają priorytety projektów do kontroli na miejscu.

Kontroli na miejscu po zakończeniu realizacji projektu podlega 100% projektów obejmujących roboty budowlane i dostawy oraz minimum 5% projektów miękkich.

Kontrola odbywa się po przekazaniu przez beneficjenta Raportu końcowego z realizacji projektu, przed wystawieniem Certyfikatu poświadczającego wydatki ujęte w Raporcie.

Wyboru projektów do kontroli po zakończeniu realizacji dokonuje się w oparciu o metodologię analogiczną jak dla projektów w trakcie realizacji (Załącznik nr 3 do Wytocznych).

W projektach parasolowych Kontroler przeprowadza kontrolę na miejscu na zakończenie projektu dla minimum 5% losowo wybranych (zasada profesjonalnego osądu) projektów małych i sieciowych.

Wizyty monitorujące dotyczą przede wszystkim projektów miękkich i są co do zasady przeprowadzane w tych projektach, które nie zostały wybrane do kontroli na miejscu. Wizyty przeprowadzane są w odniesieniu do minimum 5% liczby projektów miękkich (wybór losowy – profesjonalny osąd).

W ramach zagadnienia przeprowadzono test, którego wyniki przedstawiają się następująco:

Test: 1

Populacja stanowiąca podstawę wyboru próby do badania: projekty dla których przeprowadzono kontrolę na miejscu do dnia rozpoczęcia audytu systemu (09.12.2014r.).
Badano próbę 5 projektów wybranych losowo spośród projektów, dla których Kontroler przeprowadzał kontrolę na miejscu w trakcie realizacji, tj.:

> nr WTBR.03.01.00-52-019/09 tytuł: Stworzenie infrastrukturalnych i instytucjonalnych warunków ramowych dla trans granicznej współpracy szkół i „mostu edukacyjnego” pomiędzy Gimnasium Und Oberschule im Stift Neuzelle a Europejskim Gimnazjum Społecznym dr Rahn i Społecznym Liceum Ogólnokształcącym Szkoła Przedsiębiorczości w Zielonej Górze.

> nr WTBR.03.01.00-54-017/10 tytuł: Młodzież polska i niemiecka tworzy nowoczesne oferty turystyczne dla wzmacniania gospodarki regionalnej w Euroregionie Sprewa-Nysa-Bóbr – Partner projektu: Zespół Szkół Ekologicznych ul. Francuska 25A Zielona Góra.

> nr WTBR.03.01.00-54-017/10 tytuł: Młodzież polska i niemiecka tworzy nowoczesne oferty turystyczne dla wzmacniania gospodarki regionalnej w Euroregionie Sprewa-Nysa-Bóbr – Partner projektu: Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych ul. Szkolna 1 Krosno Odrzańskie.

> nr WTBR.03.01.00-54-017/10 tytuł: Młodzież polska i niemiecka tworzy nowoczesne oferty turystyczne dla wzmacniania gospodarki regionalnej w Euroregionie Sprewa-Nysa-Bóbr – Partner projektu: Zespół Szkół Ogólnokształcących Pl. Orłat Lwowskich 4 Żagań.

> nr WTBR.03.01.00-54-018/10 tytuł: Dolne Łużyce i południowa część Województwa Lubuskiego krajobraz kulturowy centrum Europy.

Dla wyżej wymienionych projektów ustalono następujące dane uwzględniane w typowaniu projektów do kontroli na miejscu w trakcie realizacji:

Nr projektu	Data przedstawienia do certyfikacji wydatków przekraczających 25% wydatków projektu	Data rozpoczęcia kontroli na miejscu
nr WTBR.03.01.00-52-019/09	Do dnia 10.06.2014r. do LUW wpłynęło 8 Raportów, których wartość stanowi 29,33% wydatków całkowitych przewidzianych dla Partnera Projektu.	10.06.2014r.
nr WTBR.03.01.00-54-017/10 Partner projektu: Zespół Szkół Ekologicznych ul. Francuska 25A Zielona Góra.	Do dnia 19.09.2014r. do LUW wpłynęło 12 Raportów, których wartość stanowi 43,65% wydatków całkowitych przewidzianych dla Partnera Projektu.	19.09.2014r.
nr WTBR.03.01.00-54-017/10 Partner projektu: Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych ul. Szkolna 1 Krosno Odrzańskie.	Do dnia 29.08.2014r. do LUW wpłynęło 11 Raportów, których wartość stanowi 28,33 % wydatków całkowitych przewidzianych dla Partnera Projektu.	29.08.2014r.

nr WTBR.03.01.00-54-017/10 Partner projektu: Zespół Szkół Ogólnokształcących Pl. Orłat Lwowskich 4 Żagań.017/10	Do dnia 30.05.2014r. do LUW wpłynęło 10 Raportów, których wartość stanowi 27,29% wydatków całkowitych przewidzianych dla Partnera Projektu.	30.05.2014r.
nr WTBR.03.01.00-54-018/10	Do dnia 16.06.2014r. do LUW wpłynęły 4 Raporty, których wartość stanowi 33,35% wydatków całkowitych przewidzianych dla Partnera Projektu.	16.06.2014r.

W badanych projektach kontrole na miejscu w trakcie realizacji podejmowane były po administracyjnym potwierdzeniu przedstawienia przez beneficjentów do poświadczenia wydatków obejmujących przynajmniej 25 % wydatków przewidzianych do poniesienia w ramach projektu.

W zakresie sprawdzenia czy przechowywane są dowody: kontroli administracyjnych oraz kontroli na miejscu, włączając zakres pracy i ustalenia, czynności follow-up w zakresie wykrytych nieprawidłowości, ustalono:

Kontrola administracyjna oraz kontrola na miejscu stanowią dwa zasadnicze elementy zakresu kontroli realizowanej przez Kontrolera pierwszego stopnia. Kontrola administracyjna przeprowadzana jest po każdorazowym złożeniu przez beneficjenta dokumentów do poświadczenia (Raportów z realizacji projektu) Kontrola na miejscu ma znaczenie wspomagające dla kontroli administracyjnej i obejmuje kontrolę w trakcie realizacji projektu, na zakończenie projektu oraz wizytę monitorującą. Przeprowadzenie kontroli na miejscu projektu wybranego do planu kontroli na miejscu jest warunkiem wystawienia końcowego Certyfikatu potwierdzającego wydatki projektu.

Zakres i sposób realizacji działań weryfikacyjnych realizowanych w ramach kontroli administracyjnej i kontroli na miejscu regulują zasady i procedury określone w „Instrukcji Wykonawczej Kontroli pierwszego stopnia w ramach Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej Polska (Województwo Lubuskie) – Brandenburgia 2007-2013 w ramach Europejskiej Współpracy Terytorialnej” oraz „Wytocznych w zakresie kontroli pierwszego stopnia w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Polska (Województwo Lubuskie) – Brandenburgia 2007-2013.”

Dokumentacja kontroli administracyjnej obejmuje listy sprawdzające do kontroli administracyjnej, pisma korespondencyjne, certyfikaty kontroli pierwszego stopnia.

Dokumentacja kontroli na miejscu obejmuje upoważnienie do przeprowadzenia kontroli, listy sprawdzające do kontroli na miejscu, informację pokontrolną, zalecenia pokontrolne, podsumowanie kontroli na miejscu.

Na wypadek wykrycia nieprawidłowości Instrukcja wykonawcza kontroli pierwszego stopnia przewiduje dla Kontrolera następujący zakres działań informujących o stwierdzonych nieprawidłowościach:

- sporządzanie notatek z nieprawidłowości,
- prowadzenie rejestru nieprawidłowości,
- weryfikację informacji o nieprawidłowościach otrzymanych z Euroregionu,
- raportowanie do IZ o nieprawidłowościach (raporty bieżące i kwartalne),
- powiadamianie prokuratury o popełnionym przestępstwie (informacja do IZ).

Stwierdzone przez Kontrolera nieprawidłowości stanowią również podstawę do podejmowania działań następczych (follow up) takich jak uwzględnianie projektów w typowaniu do kontroli na miejscu, przeprowadzanie kontroli następczych.

W ramach zagadnienia przeprowadzono testy, których wyniki przedstawiają się następująco:

Test 1.

Populacja stanowiąca podstawę wyboru próby do badania: projekty dla których przeprowadzono kontrolę na miejscu i kontrolę administracyjną w okresie od zakończenia poprzedniego audytu (30.05.2014r.) do rozpoczęcia audytu obecnego (09.12.2014r.).
Badano losowo wybraną próbę 5 projektów z populacji j.w.:

> nr WTBR.03.01.00-52-019/09, tytuł: Stworzenie infrastrukturalnych i instytucjonalnych warunków ramowych dla trans granicznej współpracy szkół i „mostu edukacyjnego” pomiędzy Gimnasium Und Oberschule im Stift Neuzelle a Europejskim Gimnazjum Społecznym dr Rahn i Społecznym Liceum Ogólnokształcącym Szkoła Przedsiębiorczości w Zielonej Górze, (partner polski: Europejska Fundacja Oświaty i Kultury w Zielonej Górze) w tym:

- Lista sprawdzająca do kontroli na miejscu (w trakcie realizacji projektu) przeprowadzonej w dniu 10.06.2014r.,
- Listy do kontroli administracyjnych Raportów: nr WTBR.03.01.00-52-019/09-01, nr WTBR.03.01.00-52-019/09-05, nr WTBR.03.01.00-52-019/09-06

> nr WTBR.03.01.00-54-017/10, tytuł: Młodzież polska i niemiecka tworzy nowoczesne oferty turystyczne dla wzmacniania gospodarki regionalnej w Euroregionie Sprewa-Nysa-Bóbr (partner polski: Zespół Szkół Ekologicznych w Zielonej Górze), w tym:

- Lista sprawdzająca do kontroli na miejscu (w trakcie realizacji projektu) przeprowadzonej w dniu 19.09.2014r.,
- Lista do kontroli administracyjnej Raportu nr WTBR.03.01.00-54-017/10-12

> nr WTBR.03.01.00-54-017/10, tytuł: Młodzież polska i niemiecka tworzy nowoczesne oferty turystyczne dla wzmacniania gospodarki regionalnej w Euroregionie Sprewa-Nysa-Bóbr (partner polski: Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Krośnie Odrzańskim), w tym:

- Lista sprawdzająca do kontroli na miejscu (w trakcie realizacji projektu) przeprowadzonej w dniu 29.08.2014r.
- Lista z kontroli administracyjnej Raportu z postępu realizacji projektu nr WTBR.03.01.00-54-017/10-11

> nr WTBR.03.01.00-54-017/10, tytuł: Młodzież polska i niemiecka tworzy nowoczesne oferty turystyczne dla wzmacniania gospodarki regionalnej w Euroregionie Sprewa-Nysa-Bóbr (partner polski: Zespół Szkół Ogólnokształcących w Żaganiu), w tym:

- Lista sprawdzająca do kontroli na miejscu (w trakcie realizacji projektu) przeprowadzonej w dniu 30.05.2014r.
- Lista z kontroli administracyjnej Raport z postępu realizacji projektu nr WTBR.03.01.00-54-017/10-10

> nr WTBR.03.01.00-54-018/10, tytuł: Dolne Łużyce i południowa część Województwa Lubuskiego krajobraz kulturowy centrum Europy (partner polski: Uniwersytet Zielonogórski), w tym:

- Lista sprawdzająca do kontroli na miejscu (w trakcie realizacji projektu) przeprowadzonej w dniu 16.06.2014r.
- Lista z kontroli administracyjnej Raport z postępu realizacji projektu nr WTBR.03.01.00-54-018/10-04

Ustalono, że Listy sprawdzające do kontroli projektów na miejscu oraz Listy sprawdzające do kontroli administracyjnej zawierają informacje w zakresie danych identyfikacyjnych beneficjentów i projektów, miejsca i czasu kontroli, tematyki weryfikowanych zagadnień, ustaleń w ramach poszczególnych weryfikowanych zagadnień.

W badanej próbie dokumentacji z kontroli na miejscu realizacji projektów stwierdzono 1 kontrolę, w której Kontroler wykazał nieprawidłowości dotyczące kwalifikowalności wydatków. Kontrola dotyczyła projektu nr WTBR.03.01.00-52-019/09 i przeprowadzona została u polskiego partnera projektu (Europejska Fundacja Oświaty i Kultury w Zielonej Górze). Lista sprawdzająca do kontroli na miejscu datowana jest 10.06.2014r. W wyniku kontroli ustalone zostały wydatki niekwalifikowalne w kwocie łącznej 553,33 euro. O stwierdzonych nieprawidłowościach Kontroler poinformował Beneficjenta w Informacji pokontrolnej z dnia 11.08.2014r. zawierającej również zalecenia pokontrolne. Ustalone w kontroli wydatki niekwalifikowalne poświadczone zostały w Raportach z postępu realizacji projektu nr WTBR.03.01.00-52-019/09-01 (429,54 euro), nr WTBR.03.01.00-52-019/09-05 (4,11 euro), nr WTBR.03.01.00-52-019/09-06 (119,68 euro) scertyfikowanych przed przeprowadzeniem kontroli na miejscu. O zakresie poświadczonych wydatków niekwalifikowalnych Kontroler poinformował Instytucję Zarządzającą (Ministerstwo Rozwoju Regionalnego) w ramach przekazanych Notatek o potwierdzonych wydatkach niekwalifikowalnych.

Ustalone w ramach kontroli na miejscu nieprawidłowości monitorowane były przez Kontrolera w odniesieniu do kolejnych Raportów z realizacji projektu składanych po przeprowadzonej kontroli na miejscu.

Test 2.

Badano projekty, w których Kontroler stwierdził nieprawidłowości w stosunku do poświadczonych wydatków kwalifikowalnych – 2 projekty.

> **Projekt nr WTBR.03.01.00-52-019/09**, tytuł: Stworzenie infrastrukturalnych i instytucjonalnych warunków ramowych dla transgranicznej współpracy szkół i „mostu edukacyjnego” pomiędzy Gimnazjum Und Oberschule im Stift Neuzelle a Europejskim Gimnazjum Społecznym dr Rahn i Społecznym Liceum Ogólnokształcącym Szkoła Przedsiębiorczości w Zielonej Górze, (partner polski: Europejska Fundacja Oświaty i Kultury w Zielonej Górze) w tym:

- Lista sprawdzająca do kontroli na miejscu (w trakcie realizacji projektu) z dnia 10.06.2014r.

Na podstawie dokumentacji z kontroli na miejscu realizacji projektu (kontrola przeprowadzona w dniu 10.06.2014r) oraz dokumentacji Raportów z realizacji nr WTBR.03.01.00-52-019/09-01, nr WTBR.03.01.00-52-019/09-05, nr WTBR.03.01.00-52-019/09-06 audytujący potwierdzili zidentyfikowane przez Kontrolera nieprawidłowości (niekwalifikowalność części wydatków) poświadczone przez Kontrolera w przedmiotowych Raportach przed przeprowadzeniem kontroli na miejscu. Niekwalifikowalne wydatki dotyczą:

- Raport nr WTBR.03.01.00-52-019/09-01: koszt zakupu alkoholu ujęty w fakturze nr 0086/2012, kwota wydatków niekwalifikowalnych 429,54 euro,

- Raport nr WTBR.03.01.00-52-019/09-05: część wynagrodzeń (niewłaściwa składka na ubezpieczenie wypadkowe), kwota wydatków niekwalifikowalnych 4,11 euro,

- Raport nr WTBR.03.01.00-52-019/09-06: część wynagrodzeń (niewłaściwa składka na ubezpieczenie wypadkowe, kwota wydatków niekwalifikowalnych 1,86 euro, koszty promocji nie związane z projektem ujęte w fakturze nr 196/G/13, kwota wydatków niekwalifikowalnych 117,82 euro (razem wydatki niekwalifikowalne w Raporcie 119,68 euro).

Łączna kwota poświadczonych przez Kontrolera wydatków niekwalifikowalnych wynosi **553,33 euro** (w tym EFRR 470,33 euro)

O rodzaju i wartości poświadczonych wydatków niekwalifikowalnych Kontroler poinformował Instytucję Zarządzającą (Ministerstwo Rozwoju Regionalnego) w ramach Notatek o poświadczonych wydatkach niekwalifikowalnych Nr 2/2014 z dnia 12.08.2014r., Nr 3/2014 z dnia 21.08.2014r., Nr 4/2014 z dnia 21.08.2014r. Kontroler po przekazaniu Notatek do IZ nie uczestniczył w procesach korygowania deklaracji wydatków do IC i KE oraz w przepływach finansowych związanych z odzyskiwaniem od Beneficjentów nienależnych kwot dofinansowania.

> **Projekt nr WTBR.03.02.00-08-010/11**, tytuł: Fundusz Małych Projektów i Projekty Sieciowe w Euroregionie Pro Europa Viadrina 2012-2015.

- Zestawienie korekt (autokorekt) dokonanych przez Euroregion Pro Europa Viadrina 26.03.2014r. w odniesieniu do części kosztów kwalifikowalnych poświadczonych przez Kontrolera w Raportach z realizacji nr 3,4,5,6,7,8.

Istotą korekt było zastosowanie niewłaściwego wskaźnika (89,23 %) do rozliczeń faktur przyjmowanych w niepełnej wysokości w ramach kosztów zarządzania (wskaźnik prawidłowy 88,04%). Zasadność korekt potwierdzona została przez Kontrolera w wyniku weryfikacji przeprowadzonej w dniu 08.04.2014r. oraz przez audytujących w ramach obecnego audytu. Wyliczenie sprawdzające korekt dla poszczególnych Raportów przedstawia się następująco:

Raport nr 3

Nr f-ry	Przedmiot f-ry	Kwota przyjęta do rozliczenia zł	Kurs	Kwota przyjęta do rozliczenia euro	Kwota do rozliczenia po korekcie euro	Różnica euro
030/1/2013	materiały biurowe	153,65	4,1988	36,59	36,11	0,48
F13K00756	materiały biurowe	213,26	4,1988	50,79	50,11	0,68
F13K00806	materiały biurowe	283,85	4,1988	67,60	63,59	4,01
Razem						5,17

Raport nr 4

Nr f-ry	Przedmiot f-ry	Kwota przyjęta do rozliczenia zł	Kurs	Kwota przyjęta do rozliczenia euro	Kwota do rozliczenia po korekcie euro	Różnica euro
12/01/2013	najem lokalu za miesiąc styczeń	3634,86	3,9939	910,10	897,96	12,14
19/02/2013	najem lokalu za miesiąc luty	3634,86	3,9939	910,10	897,96	12,14
11/03/2013	najem lokalu za miesiąc marzec	3634,86	3,9939	910,10	897,96	12,14
FVT/MMP/00265836/0213	koszt połączeń tel., fax, Internet za III i IV	132,17	3,9939	33,09	32,86	0,23

Podsumowanie ustaleń u Kontrolera I stopnia (Wojewoda Lubuski) w ramach prowadzonego audytu systemu zarządzania i kontroli Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej Polska (Województwo Lubuskie) – Brandenburgia 2007-2013 w ramach „Europejskiej Współpracy Terytorialnej”.

FVT/MMP/00124543/0313	koszt połączeń telefonicznych za II i III	271,16	3,9939	67,89	67,62	0,27
FVT/MMP/00486586/0313	koszt połączeń telefonicznych fax, Internet za III i IV	122,25	3,9939	30,61	30,37	0,24
F13K02033	materiały biurowe	268,67	3,9939	67,27	66,37	0,90
FVT/MMP/00275571/0413	koszt połączeń telefonicznych fax, Internet za III i IV	130,21	3,9939	32,60	32,37	0,23
FVT/MMP/00241440/0413	koszt połączeń telefonicznych za III i IV	276,78	3,9939	69,30	69,03	0,27
087/111/2013	Naprawa kopiarki	1803,34	3,9939	451,52	445,50	6,02
Razem						44,58

Raport nr 5

Nr f-ry	Przedmiot f-ry	Kwota przyjęta do rozliczenia zł	Kurs	Kwota przyjęta do rozliczenia euro	Kwota do rozliczenia po korekcie euro	Różnica euro
13/04/2013	najem lokalu za miesiąc IV	3634,86	4,2252	860,28	848,81	11,47
9/05/2013	najem lokalu za miesiąc V	3634,86	4,2252	860,28	848,81	11,47
6/06/2013	najem lokalu za miesiąc VI	3634,86	4,2252	860,28	848,81	11,47
FVT/MMP/00149117/0513	koszt połączeń telefonicznych za VI i V	273,10	4,2252	64,64	64,38	0,26
FVT/MMP/00286875/0513	koszt połączeń telefonicznych fax, Internet za IV i V	131,73	4,2252	31,18	30,95	0,23
FVT/MMP/00452796/0613	koszt połączeń telefonicznych fax, Internet za V i VI	126,65	4,2252	29,97	29,75	0,22
FVT/MMP/00382986/0613	koszt połączeń telefonicznych za V i VI	256,32	4,2252	60,66	60,43	0,23
FVT/MMP/00343107/0713	koszt połączeń tel., fax, Internet za VI i VII	126,40	4,2252	29,92	29,69	0,23

Podsumowanie ustaleń u Kontrolera I stopnia (Wojewoda Lubuski) w ramach prowadzonego audytu systemu zarządzania i kontroli Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej Polska (Województwo Lubuskie) – Brandenburgia 2007-2013 w ramach „Europejskiej Współpracy Terytorialnej”.

FVT/MMP/00273044/0713	koszt połączeń telefonicznych za VI i VII	262,46	4,2252	62,12	61,89	0,23
72/05/2013	Usługa hostingowa WWW.	493,89	4,2252	116,89	115,33	1,56
23/05/2012	autoryzacja strony WWW.	439,01	4,2252	103,90	102,52	1,38
60096868	program antywirusowy	169,44	4,2252	40,10	38,61	1,49
Razem						40,24

Raport nr 6

Nr f-ry	Przedmiot f-ry	Kwota przyjęta do rozliczenia zł	Kurs	Kwota przyjęta do rozliczenia euro	Kwota do rozliczenia po korekcie euro	Różnica euro
7/07/2013	najem lokalu za VII	3634,86	4,2825	848,77	837,45	11,32
FVT/MMP/00451828/0813	koszt połączeń telefonicznych fax, Internet za VII i VIII	125,19	4,2825	29,23	29,01	0,22
FVT/MMP/00380596/0813	koszt połączeń telefonicznych za VII i VIII	234,86	4,2825	54,84	54,60	0,24
Razem						11,78

Raport nr 7

Nr f-ry	Przedmiot f-ry	Kwota przyjęta do rozliczenia zł	Kurs	Kwota przyjęta do rozliczenia euro	Kwota do rozliczenia po korekcie euro	Różnica euro
5/08/2013	najem lokalu za VIII	3634,86	3,9997	908,78	896,66	12,12
6/09/2013	najem lokalu za IX	3634,86	3,9997	908,78	896,66	12,12
FVT/MMP/00201457/0913	koszt połączeń telefonicznych fax, Internet za VIII i IX	119,24	3,9997	29,81	29,58	0,23
FVT/MMP/00134207/0913	koszt połączeń telefonicznych za VIII i IX	242,27	3,9997	60,57	60,34	0,23
FVT/MMP/00454720/1013	koszt połączeń telefonicznych fax, Internet za IX i X	124,96	3,9997	31,24	31,01	0,23

Podsumowanie ustaleń u Kontrolera I stopnia (Wojewoda Lubuski) w ramach prowadzonego audytu systemu zarządzania i kontroli Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej Polska (Województwo Lubuskie) – Brandenburgia 2007-2013 w ramach „Europejskiej Współpracy Terytorialnej”.

FN/T/MMP/00384469/1013	koszt połączeń telefonicznych za IX i X	248,37	3,9997	62,10	61,86	0,24
Razem						25,17

Raport nr 8

Nr f-ry	Przedmiot f-ry	Kwota przyjęta do rozliczenia zł	Kurs	Kwota przyjęta do rozliczenia euro	Kwota do rozliczenia po korekcie euro	Różnica euro
3/10/2013	najem lokalu za X	3634,86	3,9822	912,78	900,60	12,18
3/11/2013	najem lokalu za XI	3634,86	3,9822	912,78	900,60	12,18
FVT/MMP/00136193/1113	koszt połączeń telefonicznych za X i XI	234,79	3,9822	58,96	58,71	0,25
FVT/MMP/00276458/1113	koszt połączeń telefonicznych fax, Internet za X i XI	122,68	3,9822	30,81	30,57	0,24
Razem						24,85

Łączna kwota poświadczonych przez Kontrolera wydatków niekwalifikowalnych wynosi **151,79 euro**. O rodzaju i wartości poświadczonych wydatków niekwalifikowalnych Kontroler poinformował Instytucję Zarządzającą (Ministerstwo Rozwoju Regionalnego) w ramach Notatki o poświadczonych wydatkach niekwalifikowalnych Nr 1/2014 z dnia 09.04.2014r.

W uzgodnieniu z IZ wydatki niekwalifikowalne dotyczące Raportu nr 8 (24,85 euro) uwzględnione zostały w ramach korekty Certyfikatu wydanej dla tego Raportu (korekta możliwa ze względu na fakt, że Beneficjent nie otrzymał jeszcze dofinansowania). Pozostała kwota wydatków niekwalifikowalnych **126,94 euro** (w tym 107,88 euro EFRR) objęta była procedurą odzyskiwania od Beneficjenta nienależnej kwoty dofinansowania realizowaną przez IZ. Kontroler nie był uczestnikiem przepływów finansowych związanych z odzyskiwaniem dofinansowania a także nie uczestniczył w procesach korygowania deklaracji wydatków do IC i KE.

W zakresie sprawdzenia czy w przypadku gdy kontrole na miejscu były wystarczające, próba operacji oparta została na adekwatnej analizie ryzyka, a dokumenty robocze pozwalają na identyfikację wybranych transakcji, opis metody próbkowania oraz zapewniają przegląd wniosków i wykrytych niezgodności, ustalono:

Aktualne regulacje przedmiotowego zagadnienia zawarte są w Wytycznych w zakresie Kontroli I stopnia w ramach Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej Polska (Województwo Lubuskie) - Brandenburgia 2007-2013 (wersja 16.07.2013r. (załącznik nr 3 do Wytycznych „Metodologia doboru projektów do kontroli na miejscu”) oraz w Instrukcji wykonawczej kontroli pierwszego stopnia PO WT Polska (Województwo Lubuskie)-

Brandenburgia w ramach EWT (wersja marzec 2009), Rozdziały od 6.5 do 6.9. - metodologia przeprowadzania kontroli na miejscu.

Metodologia wyboru projektów do kontroli na miejscu polega na analizie czynników ryzyka z uwzględnieniem priorytetu Kontrolera. Czynniki ryzyka i priorytet Kontrolera wartościowane są według następujących poziomów czynników ryzyka i ich wag:

- rodzaj beneficjenta – wielkość czynnika od 1 do 4, waga 0,3
- złożoność projektu (ilość partnerów) – wielkość czynnika 1 – 4, waga 0,2
- wielkość wkładu EFRR – wielkość czynnika 1 – 4, waga 0,2
- nieprawidłowości (w toku realizacji) – wielkość czynnika 1 – 4, waga 0,2
- priorytet Kontrolera (profesjonalny osąd) – wielkość czynnika 1 – 4, waga 0,1

Wyniki kalkulacji poziomów ryzyka w postaci sumy iloczynów (wielkość czynnika ryzyka x waga) określają priorytety projektów do kontroli na miejscu.

Kontroli na miejscu w trakcie realizacji projektów podlega:

minimum 5 % projektów obejmujących dostawy lub roboty budowlane oraz minimum 5 % projektów miękkich lub obejmujących usługi.

Kontrola w trakcie realizacji projektu powinna być przeprowadzona po przedstawieniu przez beneficjenta do poświadczenia wydatków obejmujących łącznie kwotę przynajmniej 25% wydatków przewidzianych do poniesienia przez beneficjenta w ramach projektu.

Kontroli na miejscu po zakończeniu realizacji projektu podlega:

100% projektów obejmujących roboty budowlane i dostawy oraz minimum 5% projektów miękkich. Kontrola odbywa się po przekazaniu przez beneficjenta Raportu końcowego z realizacji projektu, przed wystawieniem Certyfikatu poświadczającego wydatki ujęte w Raporcie.

Przytoczone zasady wyboru projektów do kontroli na miejscu uwzględniają charakter (typ) populacji projektów (projekty miękkie, projekty infrastrukturalne) oraz rodzaje beneficjentów, którym przyporządkowano różne wielkości czynnika ryzyka (państwowe jednostki budżetowe, jst, jednostka sektora finansów publicznych inna niż państwowa jednostka budżetowa lub jst, organizacja pozarządowa, inny podmiot).

Plany kontroli na miejscu podlegają cyklicznym weryfikacjom (co pół roku) mającym na celu aktualizację czynników określających priorytety kwalifikowania projektów do kontroli.

W ramach zagadnienia przeprowadzono test, którego wyniki przedstawiają się następująco:

Test 1.

Plany kontroli na miejscu na 2012r., 2013r., 2014r. oraz ich realizacja.

Plan i wykonanie kontroli na miejscu za 2012r.

W ujęciu całorocznym (uwzględniającym dokonane w trakcie roku weryfikacje) plan zakładał kontrole na miejscu 24 projektów i wizyty monitorujące 2 projektów.

Audytorzy ustalili następującą realizację planu:

- zrealizowane wizyty monitorujące 1,
- zrealizowane kontrole na miejscu 20,
- nie zrealizowane kontrole na miejscu 4,
- nie zrealizowane wizyty monitorujące 1.

Ustalono przyczyny nie zrealizowania kontroli:

- projekty nie zakończone w pierwotnie zakładanych terminach - 3 kontrole planowane na zakończenie projektu,
- brak odpowiedniego zaawansowania poświadczonych poziomów wydatków - 1 kontrola planowana w trakcie realizacji projektu,
- przesunięcie na 2013r. wydarzenia objętego wizytą monitorującą (1 wizyta).

Plan i wykonanie kontroli na miejscu za 2013r.

W ujęciu całorocznym (uwzględniającym dokonane w trakcie roku weryfikacje) plan zakładał kontrole na miejscu 18 projektów i wizytę monitorującą 1 projektu.

Audytorzy ustalili następującą realizację planu:

- zrealizowane wizyty monitorujące 1,
- zrealizowane kontrole na miejscu 12,
- nie zrealizowane kontrole na miejscu 6.

Ustalono przyczyny nie zrealizowania kontroli:

- projekty nie zakończone w pierwotnie zakładanych terminach - 2 kontrole planowane na zakończenie projektu,
- brak odpowiedniego zaawansowania poświadczonych poziomów wydatków - 2 kontrole planowane w trakcie realizacji projektu,
- przesunięcie na 2014r. - 2 kontrole.

Plan i wykonanie kontroli na miejscu za 2014r.

W ujęciu całorocznym (uwzględniającym dokonane w trakcie roku weryfikacje) plan zakładał 34 kontrole na miejscu i 2 wizyty monitorujące.

Audytorzy ustalili następującą realizację planu:

- zrealizowane wizyty monitorujące 2,
- zrealizowane kontrole na miejscu 26,
- nie zrealizowane kontrole na miejscu 8.

Ustalono przyczyny nie zrealizowania kontroli:

- projekty nie zakończone w pierwotnie zakładanych terminach - 6 kontroli planowanych na zakończenie projektu,
- brak odpowiedniego zaawansowania poświadczonych poziomów wydatków - 1 kontrola planowana w trakcie realizacji projektu,
- konieczność intensyfikacji prac w programie - 1

Niezrealizowane kontrole zostały ujęte w planie na 2015r.

5. Adekwatna ścieżka audytu (art. 60 c), d), f), art. 90 rozporządzenia 1083/2006 i art. 15 rozporządzenia 1828/2006)

Zagadnienie nie objęte zakresem audytu realizowanym u Kontrolera I stopnia.

6. Wiarygodne skomputeryzowane systemy rachunkowości i księgowości, monitorowania i sprawozdawczości (art. 58 d) i art. 60 c), d) rozporządzenia 1083/2006)

Zagadnienie nie objęte zakresem audytu realizowanym u Kontrolera I stopnia.

Podsumowanie ustaleń u Kontrolera I stopnia (Wojewoda Lubuski) w ramach prowadzonego audytu systemu zarządzania i kontroli Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej Polska (Województwo Lubuskie) – Brandenburgia 2007-2013 w ramach „Europejskiej Współpracy Terytorialnej”.

7. Właściwe działania zapobiegawcze i korygujące w sytuacji wykrycia błędów systemowych przez Instytucję Audytową (art. 62.1 rozporządzenia 1083/2006i art. 16.3 rozporządzenia 1828/2006)

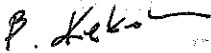
Zagadnienie podlegać będzie weryfikacji w 2 etapie audytu.

Skład zespołu audytowego:

Podpis:

Data:

1. Bogusław Kąkalec
(inspektor kontroli skarbowej)

Bogusław Kąkalec

23.02.2015r.

2. Artur Korpusiński
(komisarz skarbowy)

KOMISARZ SKARBOWY

mgr Artur Korpusiński

23.02.2015r.

23.02.15